

คู่มือโครงการประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2569

โครงการปรับปรุงผลิตภาพการใช้ประโยชน์ที่ดินและทรัพยากรตามแผนที่เกษตร เพื่อการบริหารจัดการเชิงรุก กิจกรรมปรับปรุงผลิตภาพการใช้ประโยชน์ที่ดินและทรัพยากรตามแผนที่เกษตร เพื่อการบริหารจัดการเชิงรุก

1. ความเชื่อมโยง

- 1.1 ยุทธศาสตร์ชาติ ด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน
- 1.2 แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็น ด้านการเกษตร
 - แผนแม่บทย่อย การพัฒนาระบบนิเวศการเกษตร

2. หลักการและเหตุผล

ในสถานการณ์ปัจจุบันการผลิตสินค้าเกษตรหลายชนิดของประเทศไทยยังไม่มีประสิทธิภาพเท่าที่ควร ซึ่งปัจจัยหลักในการผลิตสินค้าเกษตร คือ ดิน และเมื่อดินไม่อุดมสมบูรณ์ทำให้ผลผลิตปริมาณน้อย คุณภาพไม่เป็นที่ต้องการ ดังนั้นกระทรวงเกษตรและสหกรณ์จึงมีนโยบายในการส่งเสริมฟื้นฟูความอุดมสมบูรณ์ของดินด้วยการปรับเปลี่ยนสินค้าเกษตรให้เหมาะสมกับพื้นที่ตามแผนที่เกษตร (Agri - Map) รวมถึงฟื้นฟูความอุดมสมบูรณ์ของดิน ภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติระยะ 20 ปี ยุทธศาสตร์ที่ 2 ด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน และแผนแม่บท ประเด็นที่ 3 การเกษตร แผนย่อยการพัฒนาระบบนิเวศการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ จัดทำโครงการบริหารจัดการการผลิตสินค้าเกษตรตามแผนที่เกษตรเพื่อการบริหารจัดการเชิงรุก (Agri - Map) ปี 2560 – 2568 มีหน่วยงานร่วมดำเนินการดังนี้ กรมส่งเสริมการเกษตร กรมประมง กรมหม่อนไหม กรมตรวจบัญชีสหกรณ์ และสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร โครงการบริหารจัดการการผลิตสินค้าเกษตรฯ เป็นโครงการที่ให้ความสำคัญกับการบริหารจัดการพื้นที่เหมาะสมน้อย (S3) หรือไม่เหมาะสม (N) โดยเฉพาะพื้นที่ที่ปลูกข้าวและพืชเศรษฐกิจอื่น ๆ ให้เกิดการปรับเปลี่ยนการผลิตจากชนิดพืช หรือสินค้าเกษตรเดิมในพื้นที่ที่ไม่เหมาะสมไปสู่การปรับเปลี่ยนพืช หรือสินค้าเกษตรชนิดใหม่ เพื่อให้เกษตรกรได้รับผลตอบแทนมีรายได้เพิ่มขึ้นหรือลดต้นทุนการผลิตได้ โดย 2560 – 2568 กรมส่งเสริมการเกษตรสามารถขับเคลื่อนนโยบายโดยใช้ระบบแผนที่เกษตรเพื่อการบริหารจัดการเชิงรุกออนไลน์ (Agri – Map Online) และข้อมูลต่างๆ ส่งเสริมการปรับเปลี่ยนพื้นที่การผลิตสินค้าในพื้นที่ไม่เหมาะสม (S3 และ N) ได้จำนวน 25,385 ไร่ ใน 61 จังหวัด

เพื่อส่งเสริมให้เกษตรกรมีการปรับเปลี่ยนและวางแผนการผลิตสินค้าเกษตรให้เหมาะสมกับศักยภาพของพื้นที่ของเขตความเหมาะสมสำหรับปลูกพืช อย่างต่อเนื่องกรมส่งเสริมการเกษตรจึงได้จัดทำโครงการปรับปรุงผลิตภาพการใช้ประโยชน์ที่ดินและทรัพยากรตามแผนที่เกษตรเพื่อการบริหารจัดการเชิงรุก ปี 2569 โดยใช้ระบบแผนที่เกษตรเพื่อการบริหารจัดการเชิงรุกออนไลน์ (Agri – Map Online) ร่วมกับวิธีการทางวิทยาศาสตร์ในการพิจารณาข้อมูลที่เกี่ยวข้องในพื้นที่ เช่น สภาพแวดล้อม ดิน น้ำ อากาศ การเพาะปลูก การตลาด ความรู้ และทักษะทางการเงินของเกษตรกร สภาพเศรษฐกิจในพื้นที่ ฯลฯ เพื่อหาพื้นที่ไม่เหมาะสมที่และส่งเสริมการปรับเปลี่ยนชนิดสินค้าเกษตร การรวมกลุ่ม และเชื่อมโยงเครือข่ายต่าง ๆ ในการพัฒนาการผลิตและการตลาดเพื่อสร้างความเข้มแข็งให้เกษตรกรสามารถดำเนินการผลิตสินค้าเกษตรในพื้นที่ที่มีศักยภาพทำให้มีรายได้และคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น และสามารถทำการเกษตรต่อไปได้อย่างมั่นคงยั่งยืน

3. วัตถุประสงค์

3.1 เพื่อให้เกษตรกรวางแผนและผลิตสินค้าเกษตรได้เหมาะสมกับศักยภาพของพื้นที่ ตามเขตความเหมาะสมสำหรับปลูกพืช และปัจจัยทางเศรษฐกิจอื่น ๆ

3.2 เพื่อให้เกษตรกรมีรายได้ และคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นหลังจากการปรับเปลี่ยนการผลิต

4. เป้าหมาย

เกษตรกรมีการผลิตสินค้าเกษตรตามหลักของการบริหารจัดการพื้นที่เกษตรกรรม โดยปรับเปลี่ยนการผลิตพืชในพื้นที่ที่มีความเหมาะสมน้อย (S3) หรือไม่เหมาะสม (N) ให้เป็นพืชที่เหมาะสมกับพื้นที่

5. สถานที่ดำเนินการ

ดำเนินการในพื้นที่ อำเภอนาดูน จังหวัดมหาสารคาม (ตามเอกสารแนบ 1)

6. กิจกรรม และวิธีการดำเนินงาน

6.1 ส่งเสริมให้เกษตรกรปรับเปลี่ยนการผลิตพืชที่เหมาะสมตามแผนที่ Agri - Map

เป้าหมาย : เกิดการปรับเปลี่ยนการผลิตพืชในพื้นที่ที่มีความเหมาะสมน้อย (S3) หรือไม่เหมาะสม (N) เป็นพืชที่เหมาะสมกับพื้นที่ จำนวน 30 ไร่ โดยสำนักงานเกษตรจังหวัดมหาสารคามและสำนักงานเกษตรอำเภอนาดูนดำเนินการ

6.1.1 สำนักงานเกษตรจังหวัด/สำนักงานเกษตรอำเภอ ร่วมกันศึกษาวิเคราะห์ข้อมูล ปัญหาอุปสรรค ข้อด้อย (Pain point) ของพื้นที่ภายในจังหวัด โดยใช้ข้อมูลระบบแผนที่เกษตรเพื่อการบริหารจัดการเชิงรุกออนไลน์ (Agri - Map online) แผนการจัดการพื้นที่การผลิตสินค้าเกษตรที่สำคัญของจังหวัด/อำเภอ แผนพัฒนาการเกษตรระดับอำเภอ ฐานข้อมูลทะเบียนเกษตรกร (ทบก.) แนวทางการบริหารจัดการเขตเกษตรเศรษฐกิจระดับภาค รวมถึงใช้วิธีการทางวิทยาศาสตร์ สภาพแวดล้อมการเพาะปลูก การตลาด ความรู้/ทักษะทางการเงินของเกษตรกร สภาวะเศรษฐกิจในพื้นที่ พืชเดิมก่อนการปรับเปลี่ยน และพืชใหม่ที่เสนอปลูกทดแทนเพื่อกำหนดเป้าหมายโครงการฯ อย่างน้อย 2 จุด

ทั้งนี้ ให้สรุปข้อมูลและจัดทำรายงานผลการวิเคราะห์ข้อมูลพื้นที่เพื่อคัดเลือกเป้าหมายการปรับเปลี่ยนการผลิตพืชตามเอกสารแนบ 3 ส่งให้กรมส่งเสริมการเกษตร ภายในวันที่ 30 มิถุนายน 2568

6.1.2 สำนักงานเกษตรอำเภอดำเนินการประชาสัมพันธ์โครงการปรับเพิ่มผลผลิตภาพการใช้ประโยชน์ที่ดินและทรัพยากรตามแผนที่เกษตรเพื่อการบริหารจัดการเชิงรุก ให้เกษตรกรในพื้นที่เป้าหมาย ข้อ 6.1.1 รับทราบ ทั้งนี้ เกษตรกรที่สมัครใจเข้าร่วมโครงการต้องมีคุณสมบัติของเกษตรกรและเงื่อนไขในการเข้าร่วมโครงการฯ ตามเอกสารแนบ 4-1 หากเกษตรกรรายใดสนใจประสงค์เข้าร่วมโครงการฯ ให้เกษตรกรยื่นใบสมัครตามเอกสารแนบ 4-2 โดยมีสำนักงานเกษตรอำเภอเป็นผู้รวบรวมและจัดเก็บ ประกาศผลการสมัครเข้าร่วมโครงการฯ ให้เกษตรกรทราบ และประเมินผลความรู้เกษตรกรก่อนเข้าร่วมโครงการฯ (Pre-test) ตาม เอกสารแนบ 5

6.1.3 สำนักงานเกษตรจังหวัด/อำเภอ ร่วมกันสัมภาษณ์/สอบถามเกษตรกร และวิเคราะห์ข้อมูลความเหมาะสมและความเป็นไปได้การปรับเพิ่มผลผลิตภาพการใช้ประโยชน์ที่ดินและทรัพยากรตามแผนที่เกษตรเพื่อการบริหารจัดการเชิงรุก แล้วจัดทำข้อมูลตามเอกสารแนบ 6 ส่งให้กรมส่งเสริมการเกษตร ภายในวันที่ 28 พฤศจิกายน 2568

6.1.4 สำนักงานเกษตรจังหวัด/อำเภอ รวบรวมข้อมูล รายชื่อเกษตรกร ที่ตั้ง และขอบเขตแปลงปลูกพืชในระดับอำเภอ (พิกัด X, Y) คะแนนผลการประเมินความรู้ (Pre-test) ของเกษตรกร พืชเดิมก่อนการปรับเปลี่ยน พืชใหม่ที่ปลูกทดแทน (สอบถามข้อมูลของพืชเดิมก่อนปรับเปลี่ยนอยู่ใน ระดับเหมาะสมน้อย (S3) หรือไม่เหมาะสม (N) และพืชใหม่อยู่ในพื้นที่เหมาะสม (S1) หรือเหมาะสมปานกลาง (S2)) และให้เลือกพืชตามลำดับต่อไปนี้ในการส่งเสริมเกษตรกรดังนี้

1) สินค้าเกษตรเกษตรมูลค่าสูง ได้แก่ มะม่วง มะขามหวาน มะพร้าว น้ำหอม ทุเรียน มังคุด ลำไย ลิ้นจี่ ส้มโอ ส้มเขียวหวานสีทอง สับปะรดฤดูแล กาแฟ หน่อไม้ฝรั่ง และกล้วยไม้ตัดดอก

2) สินค้าเกษตรในโครงการยกระดับสินค้าเกษตรและบริการมูลค่าสูง (ignite) ได้แก่ มะพร้าว น้ำหอม ทุเรียน กาแฟ ถั่วเหลือง โกโก้ และไม้ดอกไม้ประดับ

3) พืชที่มีศักยภาพในพื้นที่ที่สามารถเพิ่มรายได้หรือลดต้นทุนการผลิตหรือเกษตรผสมผสาน

หลังจากนั้นให้สรุปรายงานเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการฯตาม **เอกสารแนบ 7** และจัดส่งให้กรมส่งเสริมการเกษตร ภายในวันที่ 28 พฤศจิกายน 2568

สำนักงานเกษตรจังหวัด/อำเภอ ร่วมกับเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการ เก็บตัวอย่างดิน และน้ำ เพื่อส่งตรวจวิเคราะห์ (ซึ่งสามารถส่งตรวจวิเคราะห์แบบพื้นฐานได้โดยไม่มีค่าใช้จ่ายได้ที่กรมส่งเสริมการเกษตร กรมวิชาการเกษตร หรือกรมพัฒนาที่ดิน) จัดเก็บข้อมูล ตาม**เอกสารแนบ 8-1, 8-2, 8-3** จัดส่งให้กรมส่งเสริมการเกษตร ภายในวันที่ 20 มกราคม 2569

6.1.5 สำนักงานเกษตรจังหวัด/อำเภอ จัดอบรม แลกเปลี่ยนเรียนรู้องค์ความรู้ของการปลูกพืชใหม่ เพื่อส่งเสริมและสนับสนุนความรู้ทางวิชาการเกษตรแก่เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการฯ โดยสำนักงานเกษตรจังหวัด/อำเภอ โดยจัดกระบวนการเรียนรู้การผลิตพืชใหม่ตามเขตความเหมาะสมสำหรับการปลูกพืชเศรษฐกิจของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ในด้านการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต ลดต้นทุนการผลิต รวมถึงการจัดทำเกษตรผสมผสาน พร้อมนำเสนอตัวอย่างการปรับเปลี่ยนการผลิตพืชตามความเหมาะสมของพื้นที่ของเกษตรกรที่เคยเข้าร่วมโครงการฯ และประสบผลสำเร็จ สามารถเป็นตัวอย่างให้กับเกษตรกรรายใหม่ได้เรียนรู้และปฏิบัติตาม โดยในการอบรม แลกเปลี่ยนเรียนรู้ จำเป็นต้องดำเนินการดังนี้

1) ในสถานการณ์ปกติให้ดำเนินการจัดอบรมถ่ายทอดความรู้ พร้อมทั้งแลกเปลี่ยนเรียนรู้พืชทางเลือกใหม่ ในเรื่องการผลิตพืชเศรษฐกิจระดับอำเภอตามเขตความเหมาะสมสำหรับการปลูกพืชเศรษฐกิจของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ การจัดทำเกษตรผสมผสาน การปรับเปลี่ยนชนิดพืช การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต การลดต้นทุนการผลิต มาตรฐานสินค้าเกษตร การบริหารจัดการและการวางแผนการผลิต การจัดการหลังการเก็บเกี่ยว และอื่น ๆ ตามความเหมาะสมของพื้นที่ โดยจัดถ่ายทอดองค์ความรู้ พร้อมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ไม่น้อยกว่า 2 ครั้ง ครั้งละ 2 วัน

อบรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้องค์ความรู้ของการปลูกพืชใหม่เพื่อส่งเสริมและสนับสนุนความรู้ทางวิชาการเกษตรแก่เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการฯ จำนวน 15 ราย ๆ ละ 2 ครั้ง ๆ 2 วัน

- ค่าอาหารกลางวันเกษตรกร จำนวน 15 ราย ๆ ละ 2 ครั้ง ๆ ละ 2 วัน ๆ ละ 1 มื้อ มื้อละ 100 บาท เป็นเงิน 6,000 บาท

- ค่าอาหารว่างและเครื่องดื่ม จำนวน 15 ราย ๆ ละ 2 ครั้ง ๆ ละ 2 วัน ๆ ละ 2 มื้อ ๆ ละ 25 บาท เป็นเงิน 3,000 บาท

- ค่ายานพาหนะ/ค่าสมนาคุณวิทยากร/ค่าวัสดุ เครื่องเขียนและอุปกรณ์/ค่าถ่ายเอกสาร ค่าพิมพ์เอกสารและสิ่งพิมพ์/อื่นๆที่เป็นค่าใช้จ่ายในการจัดฝึกอบรม เป็นเงิน 14,400 บาท.

รวมเป็นเงินทั้งสิ้น 23,400 บาท

2) ในสถานการณ์ไม่ปกติ (หากมีการระบาดของ COVID-19 ระลอกใหม่ หรือโรคอุบัติใหม่อื่นๆ) ให้ปฏิบัติตามเงื่อนไขของแต่ละจังหวัด หากจังหวัดไหนให้**ระงับการนำคนมารวมตัวกัน** ให้ใช้สื่อประชาสัมพันธ์ที่กรมฯ จัดทำให้ และแหล่งข้อมูลอื่นที่เกี่ยวข้องในการถ่ายทอดความรู้ ผ่านช่องทางการสื่อสารทางไกล ประสานงานการดำเนินงานโครงการฯ โดยกำหนดให้ระยะเวลาการให้ความรู้ ใกล้เคียงกับการอบรมแบบปกติพร้อมกัน จัดเก็บข้อมูล ตาม**เอกสารแนบ 9** จัดส่งให้กรมส่งเสริมการเกษตร ภายในวันที่ 16 มีนาคม 2569

6.1.6 สนับสนุนปัจจัยการผลิตที่จำเป็นในการปรับเปลี่ยนการผลิตพืชใหม่ที่เหมาะสมให้กับเกษตรกร

สนับสนุนปัจจัยการผลิตที่จำเป็นในการปรับเปลี่ยนการผลิตพืชชนิดใหม่ที่เหมาะสม จำนวน 30 ไร่ ๆ ละ 4,800 บาท เป็นเงิน 144,000 บาท (สองแสนบาทถ้วน)

1) ประชุมหารือ ประสานงานหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง หน่วยงานภายใน ภายนอก ทั้งภาครัฐ เอกชน และสถาบันการศึกษา เพื่อร่วมกันส่งเสริมสนับสนุนปัจจัยที่จะช่วยเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต

2) สนับสนุนปัจจัยการผลิตของพืชชนิดใหม่ให้เกษตรกรรายละ 1-6 ไร่ ในเขตพื้นที่ไม่เหมาะสมตามแผนที่ Agri - Map ในกรณีเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการฯ มีปรับเปลี่ยนการผลิตพืชใหม่ที่เป็นพืชอายุยืน เช่น ไม้ผล ไม้ยืนต้น ฯลฯ เป็นพืชหลัก ให้บูรณาการโครงการฯ กับหน่วยงานภาคีในการสนับสนุนพันธุ์ไม้อายุสั้นต่างๆ เช่น พืชผัก สมุนไพร เครื่องเทศ ฯลฯ เพื่อเสริมรายได้ให้กับเกษตรกรระหว่างที่พืชหลักที่เข้าร่วมโครงการฯ ยังไม่ให้ผลผลิต

3) จัดเก็บข้อมูล และประเมินผลความรู้ของของเกษตรกรหลังเข้าร่วมโครงการฯ (Post-test) ตามเอกสารแนบ 5 พร้อมจัดส่งคะแนนประเมินผลความรู้ฯ ร่วมกับ จัดเก็บข้อมูลเกษตรกรรายงาน ผลการดำเนินงานหลังจากการปรับการผลิตเป็นพืชใหม่ สรุปรายงานข้อมูลของเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการฯ เพื่อใช้ในการต่อยอดโครงการอื่นๆ ของกรมส่งเสริมการเกษตร ตามเอกสารแนบ 10 จัดส่งให้กรมส่งเสริมการเกษตร ภายในวันที่ 8 กันยายน 2569

6.1.7 หากพื้นที่ใดเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการอยู่ในพื้นที่ใกล้เคียงกัน และสามารถรวมกลุ่มจัดตั้งเป็นกลุ่มเกษตรกรที่ปรับเปลี่ยนการผลิตพืชในพื้นที่ที่ไม่เหมาะสมได้ ขอให้สำนักงานเกษตรอำเภอ ดำเนินการจัดตั้งกลุ่ม เพื่อให้เกิดการมีส่วนร่วม และแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในลักษณะร่วมกันคิด วางแผนปฏิบัติ ตัดสินใจแก้ปัญหา การวางแผนการผลิตในภาพรวมของกลุ่ม แผนการผลิตรายครัวเรือน/รายแปลง การรวมกันจัดซื้อจัดหปัจจัยการผลิต การบริหารจัดการการใช้ปัจจัยการผลิต เครื่องมือเครื่องจักรกลการเกษตร การรวบรวมผลผลิตและรวมกันจัดจำหน่ายผลผลิต ภายใต้การบริหารจัดการของคณะกรรมการกลุ่มที่คัดเลือกจากสมาชิกกลุ่ม แต่ถ้ากรณีพื้นที่ที่เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการอยู่ห่างไกลกันไม่สามารถรวมกลุ่มกันได้ ก็ไม่ต้องดำเนินการจัดตั้งกลุ่ม จัดเก็บข้อมูล ตามเอกสารแนบ 11-1 พร้อมจัดทำแผนภาพแสดงผลการจัดทำแผนการผลิต และแผนการตลาดของกลุ่ม ตามเอกสารแนบ 11-2 เอกสารแนบ 11-1, 11-2 จัดส่งให้กรมส่งเสริมการเกษตร ภายในวันที่ 8 กันยายน 2569

6.1.8 สำนักงานเกษตรจังหวัด/อำเภอ จัดเก็บข้อมูลข้อมูลตัวอย่างเกษตรกร ปี 2568 จากเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการปรับเพิ่มผลผลิตภาพการใช้ประโยชน์ที่ดินและทรัพยากรตามแผนที่เกษตร เพื่อการบริหารจัดการเชิงรุก ของปีงบประมาณ 2568 โดยคัดเลือกจากเกษตรกรที่สามารถเป็นตัวอย่างที่ดีของโครงการฯ ได้ เพื่อติดตามและเผยแพร่ ประชาสัมพันธ์โครงการฯ โดยจัดส่งรายงานข้อมูลตัวอย่างเกษตรกรปี 2568 อย่างน้อยจังหวัดละ 1 ราย ตามเอกสารแนบ 12 ให้กรมส่งเสริมการเกษตร ภายในวันที่ 30 มิถุนายน 2569

6.1.9 สำนักงานเกษตรจังหวัด/อำเภอ ติดตามให้คำแนะนำในการผลิตพืชทางเลือกชนิดใหม่ และจัดเก็บข้อมูลการดำเนินงานของเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการฯ ต่อเนื่อง 3 ปี

6.1.10 สำนักส่งเสริมและพัฒนาการเกษตร ดำเนินการวิเคราะห์สรุปผล เปรียบเทียบตัวชี้วัด สาเหตุปัญหาอุปสรรค ข้อเสนอแนะ ข้อปรับปรุงของโครงการ จัดส่งให้กรมส่งเสริมการเกษตร ภายในวันที่ 8 กันยายน 2569

6.2 สนับสนุนการบริหารจัดการและขับเคลื่อนการดำเนินงานโครงการ

6.2.1 ส่วนกลาง สำนักงานส่งเสริมและพัฒนาการเกษตรที่ 1-6 และสำนักงานเกษตรจังหวัด
ประสานงานสนับสนุนติดตามการดำเนินโครงการฯ

1) ค่าเบี้ยเลี้ยงและค่าชดเชยน้ำมันเชื้อเพลิงสำหรับยานพาหนะของเจ้าหน้าที่
สำนักงานเกษตรจังหวัด 2,500 บาท

2) ค่าเบี้ยเลี้ยงและค่าชดเชยน้ำมันเชื้อเพลิงสำหรับยานพาหนะของเจ้าหน้าที่
สำนักงานเกษตรอำเภอ 2,500 บาท

รวมเป็นเงินทั้งสิ้น 5,000 บาท (ห้าพันบาทถ้วน)

7. ระยะเวลาดำเนินการ

ตุลาคม 2568 - กันยายน 2569

8. แผนปฏิบัติงาน

กิจกรรม/ขั้นตอน	แผนปฏิบัติงาน											
	ปี 2568			ปี 2569								
	ต.ค. 68	พ.ย. 68	ธ.ค. 68	ม.ค. 69	ก.พ. 69	มี.ค. 69	เม.ย. 69	พ.ค. 69	มิ.ย. 69	ก.ค. 69	ส.ค. 69	ก.ย. 69
1. ส่งเสริมให้เกษตรกรปรับเปลี่ยนการผลิตพืชที่เหมาะสมตามแผนที่ Agri - Map												
1.1 อบรมให้ความรู้การปลูกพืชทางเลือกใหม่				←	→							
1.2 สนับสนุนปัจจัยการผลิตที่จำเป็นในการปรับเปลี่ยนการผลิตพืชใหม่ที่เหมาะสม				←	→							
2. สนับสนุนการบริหารจัดการและขับเคลื่อนการดำเนินงานโครงการ												
2.1 ประสานงานสนับสนุนติดตามการดำเนินโครงการฯ	←											→

9. ผลผลิต ผลลัพธ์ ตัวชี้วัด

9.1 ผลผลิต (output)

พื้นที่การผลิตพืชไม่เหมาะสม (S3,N) จำนวน 30 ไร่ ได้รับการปรับเปลี่ยน การผลิตตามศักยภาพของพื้นที่

9.2 ผลลัพธ์ (outcome)

เกษตรกรผลิตสินค้าเกษตรตามเขตความเหมาะสมของพื้นที่ และสามารถลดต้นทุนการผลิตหรือมีรายได้เพิ่มขึ้น ร้อยละ 10

9.3 ตัวชี้วัด

เชิงปริมาณ จำนวนพื้นที่ไม่เหมาะสม (S3,N) ได้รับการปรับเปลี่ยนการผลิต จำนวน 30 ไร่

เชิงคุณภาพ เกษตรกรสามารถเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตโดยการปรับเปลี่ยนพืชตามความเหมาะสมของพื้นที่ และลดต้นทุนการผลิตหรือมีรายได้เพิ่มขึ้น

10. ผลที่คาดว่าจะได้รับ

เกษตรกรมีการปรับเปลี่ยนการผลิตสินค้าเกษตรตามความเหมาะสมของพื้นที่ สามารถลดต้นทุนการผลิตหรือมีรายได้เพิ่มขึ้น มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น และสามารถทำการเกษตรต่อไปได้อย่างมั่นคงยั่งยืน

11. การติดตามและประเมินผลโครงการ

วิธีการประเมินผล

- จัดทำแบบรายงานผลกิจกรรมการปรับเปลี่ยนการผลิตในพื้นที่ไม่เหมาะสมตามแผนที่ Agri – Map ได้แก่ รายงานแบบสรุปเกษตรกรเข้าร่วมโครงการฯ พื้นที่ ตามเป้าหมาย จัดส่งกรมส่งเสริมการเกษตร ภายในวันที่ 14 มีนาคม 2569 และสรุปผลกิจกรรมหลังปรับเปลี่ยนการผลิตพืชในพื้นที่ไม่เหมาะสม จัดส่งกรมส่งเสริมการเกษตร ภายในวันที่ 8 กันยายน 2569

- ติดตามความก้าวหน้าของการดำเนินโครงการฯ ในระดับพื้นที่

11. หน่วยงาน/ผู้รับผิดชอบ

กลุ่มยุทธศาสตร์และสารสนเทศ สำนักงานเกษตรจังหวัดมหาสารคาม

1. นางอุดม อัจศิริ

หัวหน้ากลุ่มยุทธศาสตร์และสารสนเทศ

โทรศัพท์ 0 4377 7137

E-mail: mahasarakham@doea.go.th

2. นายวิเศษ สิทธิเสื่อ

นักวิชาการส่งเสริมการเกษตรชำนาญการ

โทรศัพท์ 0 4377 7137

E-mail: mahasarakham@doea.go.th

รายชื่อจังหวัดที่เข้าร่วมโครงการปรับเปลี่ยนผลิตภาพการใช้ประโยชน์ที่ดินและทรัพยากร
ตามแผนที่เกษตรเพื่อการบริหารจัดการเชิงรุก ปีงบประมาณ 2569

ลำดับที่	จังหวัด	อำเภอ	พื้นที่เป้าหมาย (ไร่)
1	มหาสารคาม	นาดูน	30

แบบรายงานแผนกิจกรรมขับเคลื่อนการใช้แผนที่เกษตรเพื่อการบริหารจัดการเชิงรุก (Agri - Map) ระดับเขต (ผ่านระบบออนไลน์)
โครงการปรับปรุงเพิ่มผลผลิตภาพการใช้ประโยชน์ที่ดินและทรัพยากรตามแผนที่เกษตรเพื่อการบริหารจัดการเชิงรุก ปีงบประมาณ 2569

แผนการดำเนินงานสัมมนาขับเคลื่อนการใช้แผนที่เกษตรเพื่อการบริหารจัดการเชิงรุก (Agri - Map) ระดับเขต (ผ่านระบบออนไลน์)

สำนักส่งเสริม และพัฒนาการ เกษตร ที่.....	สถานที่จัด	วันที่/เดือน/ปี	ชื่อรายวิชา/เนื้อหาโดยสรุป	วิทยากร	หมายเหตุ

หมายเหตุ : ให้สำนักส่งเสริมและพัฒนาการเกษตร ที่ 1 - 6 จัดแผนกิจกรรมการขับเคลื่อนฯ และจัดส่งให้กรมส่งเสริมการเกษตรภายในวันที่ 20 พฤศจิกายน 2568

แบบรายงานผลการวิเคราะห์ข้อมูลพื้นที่เป้าหมายการปรับเปลี่ยนการผลิตพืช
 โครงการปรับเปลี่ยนผลิตภาพการใช้ประโยชน์ที่ดินและทรัพยากรตามแผนที่เกษตรเพื่อการบริหารจัดการเชิงรุก ปีงบประมาณ 2569
 จังหวัด.....

ตำบล..... อำเภอ..... (อย่างน้อยจังหวัดละ 2 พื้นที่เป้าหมาย)

ชนิดพืชที่ปลูกเดิม ในพื้นที่ที่ไม่เหมาะสม (S3/N)	การวิเคราะห์พืชทางเลือกชนิดใหม่ที่จะปรับเปลี่ยน		
	ประเด็นการวิเคราะห์	ผลการวิเคราะห์	
		พืชทางเลือกใหม่ ชนิดที่ 1.....	พืชทางเลือกใหม่ ชนิดที่ 2.....
1.....	1. ด้านพื้นที่ (ดิน น้ำ ภัยพิบัติ สิ่งแวดล้อม ชั้นความเหมาะสมของพืช)		
	2. ด้านการผลิต (เทคนิค/เทคโนโลยี การบริหารจัดการแปลง การวางแผนแปลง ต้นทุนการผลิต โลจิสติกส์)		
	3. ด้านการตลาด (แนวโน้มตลาด ราคา แหล่งรับซื้อ รายได้ที่เพิ่มขึ้นหลังปรับเปลี่ยนการผลิต)		
	4. ด้านเกษตรกร (ความพร้อม/ศักยภาพ ความรู้ ทักษะ ความชำนาญ)		
2.....	1. ด้านพื้นที่ (ดิน น้ำ ภัยพิบัติ สิ่งแวดล้อม ชั้นความเหมาะสมของพืช)		
	2. ด้านการผลิต (เทคนิค/เทคโนโลยี การบริหารจัดการแปลง การวางแผนแปลง ต้นทุนการผลิต โลจิสติกส์)		
	3. ด้านการตลาด (แนวโน้มตลาด ราคา แหล่งรับซื้อ รายได้ที่เพิ่มขึ้นหลังปรับเปลี่ยนการผลิต)		
	4. ด้านเกษตรกร (ความพร้อม/ศักยภาพ ความรู้ ทักษะ ความชำนาญ)		

หมายเหตุ: 1. จัดส่งให้กรมส่งเสริมการเกษตร ภายในวันที่ 30 มิถุนายน 2568

คำชี้แจง

คุณสมบัติของเกษตรกรและเงื่อนไขในการเข้าร่วม
โครงการปรับเปลี่ยนผลิตภาพการใช้ประโยชน์ที่ดินและทรัพยากรตามแผนที่เกษตรเพื่อการบริหารจัดการเชิงรุก

1. เป็นเกษตรกรที่ปลูกพืชอยู่ในเขตพื้นที่ที่มีความเหมาะสมน้อย (S3) หรือไม่เหมาะสม (N) โดยข้อมูล ที่นำมาประกอบการวิเคราะห์หาเกษตรกรและพื้นที่ ได้แก่ ข้อมูลจากระบบแผนที่เกษตรเพื่อการบริหารจัดการ เชิงรุกออนไลน์ (Agri - Map online) แผนการจัดการพื้นที่การผลิตสินค้าเกษตรที่สำคัญ ฐานข้อมูลทะเบียน เกษตรกร (ทบก.) และแนวทางการบริหารจัดการเขตเกษตรเศรษฐกิจระดับภาค รวมถึงใช้วิธีการทางวิทยาศาสตร์ ในการพิจารณาข้อมูลที่เกี่ยวข้องในพื้นที่ เช่น สภาพแวดล้อม ดิน น้ำ อากาศ การเพาะปลูก การตลาด ความรู้/ ทักษะทางการเงินของเกษตรกร สภาวะเศรษฐกิจในพื้นที่ ฯลฯ
2. เกษตรกรเข้าร่วมโครงการฯ โดยสมัครใจ (ต้องมีหลักฐานใบสมัคร)
3. พื้นที่ที่เข้าร่วมโครงการฯ ต้องมีเอกสารสิทธิ์ของที่ดิน (ที่ดินของตนเอง/คร่าวเรือน หรือเช่า) ถ้ากรณี พื้นที่ที่เข้าร่วมของเกษตรกรไม่มีเอกสารสิทธิ์ ให้หน่วยงานรับผิดชอบพื้นที่นั้นลงนามรับรองอนุญาตให้ใช้ที่ดิน
4. พื้นที่และเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการฯ สามารถดำเนินการในพื้นที่และเกษตรกรรายเดียวกันกับ ของหน่วยงานอื่นได้ ซึ่งจะเป็นการบูรณาการกับหน่วยงานอื่นตามภารกิจของแต่ละหน่วยงาน แต่กิจกรรม จะต้องไม่ซ้ำซ้อนกัน เช่น บูรณาการกับโครงการบริหารจัดการการผลิตสินค้าเกษตรตามแผนที่เกษตรเพื่อการบริหารจัดการเชิงรุก (Agri - Map) ของกรมพัฒนาที่ดิน การสนับสนุนให้มีการปลูกพืชชนิดอื่นทดแทนยางพารา ของการยางแห่งประเทศไทย เป็นต้น
5. พื้นที่เข้าร่วมโครงการฯ รายละเอียด 1 - 6 ไร่
6. เกษตรกรรายเดิมที่เคยเข้าร่วมโครงการฯ ในปีก่อนๆ แล้ว สามารถเข้าร่วมได้อีก แต่ต้องเป็นพื้นที่ ใหม่ที่ไม่เคยเข้าร่วมโครงการฯ
7. พืชใหม่ที่เกษตรกรต้องการปรับเปลี่ยน ให้พิจารณาจากความเหมาะสมกับศักยภาพของพื้นที่ หรือ พืชที่เป็นที่ต้องการของตลาด หรือมีช่องทางการตลาดที่ดีกว่าพืชเดิม หรือให้ผลตอบแทนที่ดีกว่าพืชเดิม (ยกเว้น พืชที่กรมส่งเสริมการเกษตรไม่ได้ดำเนินการส่งเสริม เช่น ยูคาลิปตัส กระจินเทพา และไม่มีค่า ทางเศรษฐกิจที่อยู่ในความดูแลรับผิดชอบของกรมป่าไม้)
8. กรณีที่พืชเดิมเป็นไม้ยืนต้น สามารถปรับเปลี่ยนเป็นแบบผสมผสานได้โดยไม่จำเป็นต้องตัดพืชเดิม ออกแล้วปรับเปลี่ยนเป็นปลูกพืชใหม่ทั้งหมดก็ได้ เช่น ในสวนยางพาราสามารถปลูกพืชร่วมกับยางพารา เช่น ผักเหลียง หรือสละอินโด ได้โดยไม่ต้องโค่นยางออก
9. เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการฯ จะขึ้นทะเบียนเกษตรกรแล้ว หรือยังไม่ขึ้นก็ได้ แต่หลังจากเข้าร่วม โครงการฯ แล้ว จะต้องไปขึ้นทะเบียนเกษตรกร ทั้งนี้ กรณีที่เกษตรกรเคยขึ้นทะเบียนเกษตรกรแล้ว หลังจาก เข้าร่วมโครงการฯ จะต้องไปปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรให้เป็นปัจจุบัน

ใบสมัครเกษตรกรเข้าร่วมโครงการ
โครงการปรับเปลี่ยนผลิตภาพการใช้ประโยชน์ที่ดินและทรัพยากรตามแผนที่เกษตรเพื่อการบริหารจัดการเชิงรุก
ปีงบประมาณ 2569

วันที่..... เดือน..... พ.ศ.

1. นาย นางสาว นาง อื่น ๆ ชื่อ.....สกุล.....
2. เลขประจำตัวประชาชน - - - -
3. อายุ ปี เพศ ชาย หญิง
4. ที่อยู่ติดต่อได้ บ้านเลขที่..... หมู่ที่ ชื่อหมู่บ้าน (ถ้ามี)
ตำบล.....อำเภอ..... จังหวัด.....
รหัสไปรษณีย์..... เบอร์โทร..... E-mail
5. อาชีพหลัก
ในภาคเกษตร: เกษตรกร รับจ้างทางการเกษตร อื่น ๆ
นอกภาคเกษตร: รับจ้างนอกภาคเกษตร รับเงินเดือนประจำ ธุรกิจการค้า อื่น ๆ
6. การขึ้นทะเบียนเกษตรกร ขึ้นทะเบียนเกษตรกรแล้ว ยังไม่ได้ขึ้นทะเบียนเกษตรกร
7. ที่ตั้งแปลง ที่จะเข้าร่วมโครงการฯ
หมู่ที่ ตำบล..... อำเภอ..... จังหวัด.....
ค่าพิกัดแปลง

จุดที่	Zone	X	Y
1			
2			
3			
4			

8. ชนิดพืชที่ปลูกเดิม พื้นที่ ไร่
ชั้นความเหมาะสมของพืชชนิดเดิม ไม่เหมาะสม (N) เหมาะสมน้อย (S3)
9. ชนิดพืชใหม่ที่ต้องการปรับเปลี่ยน พื้นที่ ไร่
เหตุผลที่เลือก พื้นที่ชั้นความเหมาะสมของพืชใหม่ เหมาะสมปานกลาง (S2) เหมาะสมมาก (S1)
 ช่องทางการตลาด/ความต้องการของตลาดดีกว่าพืชชนิดเดิม
 ผลตอบแทนมากกว่าเมื่อเทียบกับพืชชนิดเดิม

10. การถือครองที่ดิน

ที่ดินของตนเอง/ครัวเรือน มีเอกสารสิทธิ์

ชื่อเจ้าของตามเอกสารสิทธิ์.....สกุล.....

ประเภทเอกสารสิทธิ์..... เลขที่.....ระวาง.....

เนื้อที่.....ไร่งาน.....ตารางวา

ที่ดินเช่า (มีสัญญา ไม่มีสัญญา) ผู้ให้เช่า ชื่อ.....สกุล.....

ประเภทเอกสารสิทธิ์..... เลขที่.....ระวาง.....

เนื้อที่.....ไร่งาน.....ตารางวา

ที่ดินไม่มีเอกสารสิทธิ์ (กรณีไม่มีเอกสารสิทธิ์ ให้กรอกข้อมูลผู้รับรองให้ใช้ประโยชน์)

เนื้อที่.....ไร่งาน.....ตารางวา

ผู้รับรองให้ใช้ประโยชน์ ชื่อ.....สกุล.....

ตำแหน่ง

หน่วยงาน.....

ลงชื่อ.....เกษตรกรผู้ขอสมัคร

(.....)

วัน/เดือน/ปี.....

ลงชื่อ.....เจ้าหน้าที่ผู้รับสมัคร

(.....)

ตำแหน่ง.....

หน่วยงาน.....

เบอร์โทรศัพท์.....

วัน/เดือน/ปี.....

แบบประเมินความรู้ของเกษตรกรที่ได้รับการถ่ายทอดและศึกษาดูงาน
โครงการปรับเปลี่ยนผลิตภาพการใช้ประโยชน์ที่ดินและทรัพยากรตามแผนที่เกษตรเพื่อการบริหารจัดการเชิงรุก
ปีงบประมาณ 2569

วัตถุประสงค์

เพื่อประเมินความรู้ของเกษตรกรที่ได้รับการถ่ายทอดและศึกษาดูงานจากเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร
และหน่วยงานภาคีที่เกี่ยวข้อง ก่อนและหลังจากเข้าร่วมโครงการ

คำอธิบาย : แบบประเมินดังกล่าวประกอบด้วยข้อมูล 3 ส่วน คือ

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของเกษตรกร

ส่วนที่ 2 ข้อมูลกิจกรรมของเกษตรกร

ส่วนที่ 3 การประเมินความรู้ของเกษตรกรที่ได้รับการถ่ายทอดและศึกษาดูงาน

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของเกษตรกร

ชื่อ.....นามสกุล.....

อายุ.....เพศ หญิง ชาย

ที่อยู่ หมู่ที่.....ตำบล.....อำเภอ.....จังหวัด.....

อาชีพหลัก ภาคเกษตร นอกภาคเกษตร (ระบุ).....

ส่วนที่ 2 ข้อมูลกิจกรรมของเกษตรกร

1. ชนิดพืชเดิมก่อนการปรับเปลี่ยน.....ประสบการณ์การในการปลูกพืชชนิดเดิม.....ปี

2. ชนิดพืชใหม่หลังการปรับเปลี่ยน.....ประสบการณ์การในการปลูกพืชใหม่.....ปี

3. พื้นที่เข้าร่วมโครงการฯไร่

4. เหตุผล/แรงจูงใจที่ต้องการปรับเปลี่ยนจากพืชชนิดเดิมเป็นพืชใหม่ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- 1) เจ้าหน้าที่รัฐให้คำแนะนำ
- 2) ต้องการรับการสนับสนุนปัจจัยการผลิตจากภาครัฐ
- 3) ต้องการรับองค์ความรู้ใหม่ ๆ ด้านการเกษตรเพิ่มเติม
- 4) ประสบปัญหาภัยแล้ง ขาดแคลนน้ำในการผลิตพืชชนิดเดิม
- 5) ผลิตพืชชนิดเดิมติดต่อกันเป็นเวลานานทำให้ดินเสื่อม คุณภาพของผลผลิตลดลง
- 6) สร้างความยั่งยืนในการผลิตพืช/สินค้าทางการเกษตร
- 7) สร้างความมั่นคงให้กับครอบครัว
- 8) มีพื้นที่ที่อยากปรับเปลี่ยน
- 9) การผลิตพืชชนิดเดิมได้ปริมาณผลผลิตน้อย
- 10) การผลิตพืชชนิดเดิมได้ผลตอบแทนน้อย
- 11) ราคาผลผลิตพืชชนิดเดิมตกต่ำ
- 12) พืชชนิดเดิมต้นทุนการผลิตสูง
- 13) ดินไม่เหมาะสมในการผลิตพืชชนิดเดิม
- 14) แผลงข้างเคียงมีการปรับเปลี่ยนจึงอยากลองเปลี่ยนบ้าง
- 15) อื่น ๆ ระบุ

ส่วนที่ 3 การประเมินความรู้ของเกษตรกรก่อน/หลังได้รับการถ่ายทอดความรู้

1. ข้อใดไม่ใช่ความสำคัญของการปลูกพืช

ก. มีผลผลิตไปอุปโภคบริโภค ข. ลดรายจ่ายในชีวิตประจำวัน ค. คิดค้นวิทยาการ ง. ครอบครัวยังมีรายได้

2. ข้อใดเป็นพืชทนแล้ง/ใช้น้ำน้อย

ก. ถั่ว
ข. บัว
ค. ทุเรียน
ง. ผักบุ้งแก้ว

3. ข้อใดเป็นการใช้ทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ

ก. การนำมูลไก่ไปใช้เลี้ยงปลา ข. การนำเศษผักไปคลุมแปลงดอกไม้
ค. การนำมูลวัวไปแจกจ่ายให้เกษตรกรรายอื่น ง. การนำฟางข้าวไปเป็นปุ๋ยสำหรับปลูกพืชผักสวนครัว

4. การประกอบอาชีพเกษตรกรต้องคำนึงถึงข้อใดเป็นสำคัญ

ก. ราคาปุ๋ยเคมี ข. ความพร้อมของแรงงาน ค. ความต้องการของตลาดและผู้บริโภค
ง. ความเหมาะสมของสถานที่ประกอบการ

5. ข้อใดคือสารเคมีกำจัดศัตรูพืช

ก. ไตรโคเดอร์มา ข. บิวเวอร์เรีย ค. บาซิลลัส ซับทิลิส ง. เซพวิน-85

6. การวางแผนแปลงปลูกพืชควรคำนึงถึงสิ่งใด

ก. ความต้องการแสงและน้ำของต้นไม้ ข. ความลึกของหลุมปลูก ค. ความเป็นกรดต่างของดิน
ง. ความเป็นกรดต่างของน้ำ

7. ค่าความเป็น กรด-ต่าง ของดินที่เหมาะสมกับการปลูกพืช

ก. 4.0 - 4.5 ข. 5.0 - 5.5 ค. 6.5 - 7.0 ง. 8.5 - 9.0

8. ถ้าสภาพดินเป็นกรด ต้องปรับสภาพดินอย่างไร

ก. ใส่ปูนขาว ข. ใส่ปุ๋ยเคมี ค. ใส่ปุ๋ยหมัก/ปุ๋ยคอก ง. ข้อ ก. และ ค.

9. ข้อใดไม่ใช่ประโยชน์ของการพรวนดิน

ก. การทำให้รากพืชหายใจได้มากขึ้น ข. สามารถช่วยในการขยายพันธุ์ได้ดี ค. กำจัดวัชพืช
ง. รากพืชแตกแขนงได้มาก

10. ข้อใดเป็นแมลงศัตรูพืช

ก. แมลงหวี่ ข. แมลงวันผลไม้ ค. แมลงสาบ ง. แมงมุม

11. แผนที่ใด ที่เป็นเครื่องมือช่วยเรื่องข้อมูลทางการเกษตร

ก. แผนที่กูเกิล (Google maps) ข. แผนที่เกษตรเพื่อการบริหารจัดการเชิงรุก (Agri - Map)
ค. แผนที่ภูมิศาสตร์ ง. แผนที่อุทกศาสตร์

12. แผนที่เกษตรเพื่อการบริหารจัดการเชิงรุก (Agri - Map) มีข้อมูลใดบ้าง

ก. การพยากรณ์อากาศ ข. ที่ตั้งโรงงาน แหล่งรับซื้อ สินค้าเกษตร ค. แหล่งน้ำผิวดิน/ใต้ดิน ง. ข้อ ข. และ ค.

13. การปรับเปลี่ยนการปลูกพืชจากพืชชนิดเดิมเป็นพืชใหม่ตามแผนที่เกษตรเพื่อการบริหารจัดการเชิงรุก (Agri - Map) ควรคำนึงถึงสิ่งใด

ก. ความเหมาะสมของที่ดิน ข. พืชที่มีผลตอบแทนสูง ค. ลดต้นทุนการผลิต ง. ถูกทุกข้อ

14. พื้นที่ขึ้นความเหมาะสมของการปลูกพืชระดับเอส1 (S1) ในแผนที่เกษตรเพื่อการบริหารจัดการเชิงรุก (Agri – Map) หมายถึงอะไร
- ก. พื้นที่เหมาะสมปานกลางในการปลูกพืช ข. พื้นที่เหมาะสมน้อยในการปลูกพืช
ค. พื้นที่เหมาะสมมากในการปลูกพืช ง. พื้นที่ไม่เหมาะสมในการปลูกพืช
15. พืชเศรษฐกิจชนิดใดที่เกษตรกรปลูกแล้วสามารถเข้าร่วมโครงการฯ ได้
- ก. มันสำปะหลัง ข. มันฝรั่ง ค. มันขี้หนู ง. มันมือเสือ
16. เกษตรกรที่สนใจเข้าร่วมโครงการฯ นี้ ต้องมีคุณสมบัติอะไรบ้าง
- ก. ปลูกพืชอยู่ในพื้นที่เหมาะสมน้อยหรือไม่เหมาะสม ข. มีความต้องการปรับเปลี่ยนพืชที่ปลูก
ค. มีเอกสารสิทธิ์ในที่ดินหรือมีการรับรองการใช้ที่ดิน ง. ถูกทุกข้อ
17. ข้อใดไม่ใช่การเตรียมดินเพื่อปลูกพืช
- ก. การกำจัดแมลงศัตรูพืช ข. การกำจัดวัชพืชและทำความสะอาดพื้นที่ ค. ไถพรวนหน้าดิน
ง. การปรับปรุงสภาพดินให้เหมาะสมกับพื้นที่
18. ข้อใดไม่ใช่ผลดีของการทำการเกษตรแบบผสมผสาน
- ก. เกษตรกรมีรายได้เพิ่ม ข. สภาพแวดล้อมเกิดความสมดุล ค. พืชและสัตว์เจริญเติบโตดีไม่มีโรค
ง. การนำทรัพยากรมาใช้อย่างคุ้มค่า
19. ข้อใดไม่ใช่ไม้ยืนต้น
- ก. ไม้ ข. ยางนา ค. อินทนิล ง. ข้าวโพด
20. ข้อใดคือการกำจัดวัชพืช
- ก. การตัดวัชพืชให้เตี้ยลง ข. การใช้สารเคมีเป็นตัวกำจัด ค. การถอนวัชพืชที่งอกใหม่ทิ้ง
ง. รดน้ำ และใส่ปุ๋ยอย่างสม่ำเสมอ

หมายเหตุ : 1. Pre test จัดส่งให้กรมส่งเสริมการเกษตร ภายในวันที่ 24 พฤศจิกายน 2568

2. Post test จัดส่งให้กรมส่งเสริมการเกษตร ภายในวันที่ 25 สิงหาคม 2569

แบบวิเคราะห์ความเหมาะสมและความเป็นไปได้การปรับเพิ่มผลผลิตภาพการใช้ประโยชน์ที่ดิน
และทรัพยากรตามแผนที่เกษตรเพื่อการบริหารจัดการเชิงรุก

โครงการปรับเพิ่มผลผลิตภาพการใช้ประโยชน์ที่ดินและทรัพยากรตามแผนที่เกษตรเพื่อการบริหารจัดการเชิงรุก
ปีงบประมาณ 2569

คำอธิบายการจัดทำข้อมูล

1. ให้สำนักงานเกษตรจังหวัด สำนักงานเกษตรอำเภอ และเกษตรกร ร่วมกันจัดทำข้อมูล โดยข้อมูลบางส่วนในแบบฯ มาจากการสัมภาษณ์/สอบถามเกษตรกร และข้อมูลบางส่วนในแบบฯ มาจากการวิเคราะห์และจัดทำโดยเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร
2. เมื่อจัดทำข้อมูลในแบบฯ ครบถ้วน สมบูรณ์แล้ว ให้นำไปให้เกษตรกรอ่านแบบฯ ดังกล่าว หากเกษตรกรเห็นว่าบทวิเคราะห์มีความเป็นไปได้ในการผลิต การตลาด ในการปรับเปลี่ยนจากผลิตพืชชนิดเดิมเป็นพืชใหม่ และขอเข้าร่วมโครงการฯ ให้เกษตรกรลงนามในตอนท้ายของแบบฯ
3. ข้อ 3, 4 เป็นข้อมูลพืชเดิมของเกษตรกร ข้อ 5, 6 เป็นข้อมูลพืชใหม่ของเกษตรกร
4. จัดส่งข้อมูลในรูปแบบของไฟล์ PDF และ ไฟล์ WORD ให้กรมส่งเสริมการเกษตร ภายในวันที่ 24 พฤศจิกายน

2568

แบบวิเคราะห์ความเหมาะสมและความเป็นไปได้การปรับเปลี่ยนผลิตภาพการใช้ประโยชน์ที่ดิน
 และทรัพยากรตามแผนที่เกษตรเพื่อการบริหารจัดการเชิงรุก
 โครงการปรับเปลี่ยนผลิตภาพการใช้ประโยชน์ที่ดินและทรัพยากรตามแผนที่เกษตรเพื่อการบริหารจัดการเชิงรุก
 ปีงบประมาณ 2569
 จังหวัด.....

การวิเคราะห์ความเหมาะสมและความเป็นไปได้การปรับเปลี่ยนผลิตภาพการใช้ประโยชน์ที่ดิน
 และทรัพยากรตามแผนที่เกษตรเพื่อการบริหารจัดการเชิงรุก ปี 2568

พืชเดิม

1. แปลง/พืชชนิดเดิมก่อนการปรับเปลี่ยน
 พืชชนิดที่ 1.....พืชชนิดที่ 2..... พืชชนิดที่ 3.....
2. เกษตรกรเจ้าของแปลง ชื่อ (นาย/นาง/นางสาว).....สกุล.....
 เลขทะเบียนเกษตรกร.....
 ที่อยู่ บ้านเลขที่.....หมู่ที่.....ตำบล.....อำเภอ.....
 ที่ตั้งแปลงที่เข้าร่วมโครงการฯ หมู่ที่.....ตำบล.....อำเภอ.....
3. สถานการณ์ปัจจุบัน
 - 3.1 พื้นที่รวม.....ไร่ แปลงที่ 1 พื้นที่ ไร่ งาน ชนิดพืช.....
 แปลงที่ 2 พื้นที่ ไร่ งาน ชนิดพืช.....
 แปลงที่ 3 พื้นที่ ไร่ งาน ชนิดพืช.....
 - 3.2 การผลิตและประสิทธิภาพการผลิตปัจจุบัน

ชนิดพืช	พื้นที่ปลูก (ไร่)	ผลผลิต เฉลี่ย (ก.ก./ไร่)	ช่วงเก็บเกี่ยว (เปอร์เซ็นต์ของผลผลิตที่ออกสู่ตลาด)												กำไรสุทธิ (บาท/ปี)	
			ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.		ธ.ค.
1.....																
2.....																
3.....																
กำไรสุทธิจากการเกษตรรวมทั้งสิ้น (บาท/ปี)																

4. อุปสรรคและความท้าทายในอนาคต

4.1 ด้านประสิทธิภาพการผลิต พืชแต่ละชนิด (ต่ำกว่า/สูงกว่า Yield potential) ทำไมจึงเป็นแบบนั้น และจะแก้ปัญหอย่างไร

ชนิดพืชปัจจุบัน	ประสิทธิภาพการผลิตในพื้นที่			
	ผลผลิตเฉลี่ย (ก.ก./ไร่)	ต่ำกว่า/สูงกว่า ค่า Yield potential	ผลผลิตเฉลี่ยต่ำกว่าค่า Yield potential	
			สาเหตุ	การแก้ปัญหา
1.....				
2.....				
3.....				

4.2 ด้านกำไรสุทธิของครัวเรือน มาก/น้อยกว่า รายจ่ายครัวเรือน ทำไมจึงเป็นเช่นนั้น

- กำไรสุทธิของครัวเรือน **มากกว่า** รายจ่ายครัวเรือน
เพราะ ระบุ.....
- กำไรสุทธิของครัวเรือน **น้อยกว่า** รายจ่ายครัวเรือน
เพราะ ระบุ.....

4.3 สินค้าที่มีประสิทธิภาพต่ำ และกำไรสุทธิต่ำที่สุด มีความสัมพันธ์กับทรัพยากรดินอย่างไร

.....

พืชใหม่

5. แนวทางการปรับเปลี่ยนผลิตภาพการใช้ประโยชน์ที่ดินและทรัพยากรตามแผนที่เกษตรกรเพื่อการบริหารจัดการเชิงรุก

5.1 การปรับเปลี่ยนชนิดพืชที่เหมาะสมกับทรัพยากรดินอย่างไร

5.1.1 โอกาสทางการตลาด และเหมาะสมกับทรัพยากรดินของพืช

พืชชนิดใหม่	ศักยภาพ ทางการตลาด (มี/ไม่มี)	ระดับความเหมาะสม ของพืชกับดิน (S1,S2)	ต้องมีการปรับปรุงดินหรือไม่ (ไม่มี, มี/อธิบาย)

5.1.2 ความเป็นไปได้ด้านการเงินของพืชตาม ข้อ 5.1.1

พืชใหม่ที่ปรับเปลี่ยน	เป้าหมายด้านปริมาณผลผลิต (ก.ก./ไร่)	เป้าหมายด้านกำไรสุทธิ (บาท/ไร่)*

หมายเหตุ : *กำไรสุทธิต่อไร่ = รายได้เฉลี่ยต่อไร่ - ต้นทุนเฉลี่ยต่อไร่

5.1.3 องค์ความรู้ทางการเกษตร ในการปลูกพืชตาม ข้อ 5.1.2

1) ระดับความรู้/ทักษะของเกษตรกร

- คะแนน 1 ไม่มีความรู้ ไม่มีทักษะ/ประสบการณ์
- คะแนน 2 มีความรู้ มีทักษะ/ประสบการณ์ เล็กน้อย
- คะแนน 3 มีความรู้ มีทักษะ/ประสบการณ์ที่นำไปใช้ได้จริง

2) เกษตรกรมีความรู้ความรู้อะไรบ้างที่จำเป็นในการปลูกพืชตาม ข้อ 5.1.2 หรือไม่ อย่างไร

- เตรียมดิน ไม่มี มี อธิบาย
- การปลูก ไม่มี มี อธิบาย
- การดูแลรักษา ไม่มี มี อธิบาย
- การเก็บเกี่ยว ไม่มี มี อธิบาย
- การแปรรูป ไม่มี มี อธิบาย
- การขยายพันธุ์ ไม่มี มี อธิบาย

5.2 ทุนของเกษตรกร

5.2.1 เกษตรกรมีการลงทุนเพิ่มในต้นทุนการผลิตของพืชใหม่หรือไม่

- ไม่มี มี

หากเกษตรกรมีการลงทุนเพิ่มในต้นทุนของการปรับเปลี่ยนการผลิตเป็นพืชใหม่ ให้ใส่รายละเอียดตามตารางต้นทุน (กรณีพืชใหม่เป็นเกษตรผสมผสาน ให้จัดทำข้อมูลของพืชหลัก)

พืชใหม่ ลำดับที่ 1/พืชหลัก พื้นที่.....ไร่

ตารางต้นทุนพืชใหม่ของเกษตรกร

รายการต้นทุน	เกษตรกรลงทุนเพิ่มเติม(มี/ไม่มี)	สิ่งที่คาดว่าจะได้รับการสนับสนุน	หน่วยงานสนับสนุน
1. ค่าแรงงาน			
1.1 การเตรียมดิน			
1.2 การปลูก			
1.3 การดูแลรักษา			
1.4 การเก็บเกี่ยว			
1.5 การขนส่ง			
2 ค่าวัสดุ/ปัจจัยการผลิต			
2.1 พันธุ์			
2.2 ปุ๋ย			
2.3 สารเคมีด้านการเกษตร			
2.4 อุปกรณ์การเกษตร			
3. อื่นๆ (ถ้ามี กรุณาระบุ เช่น ค่าเช่าที่ดิน ระบบน้ำ)			
3.1ระบบน้ำ			

5.2.2 แหล่งเงินทุนของเกษตรกร

เงินออม สินเชื่อ อื่นๆ ระบุ.....

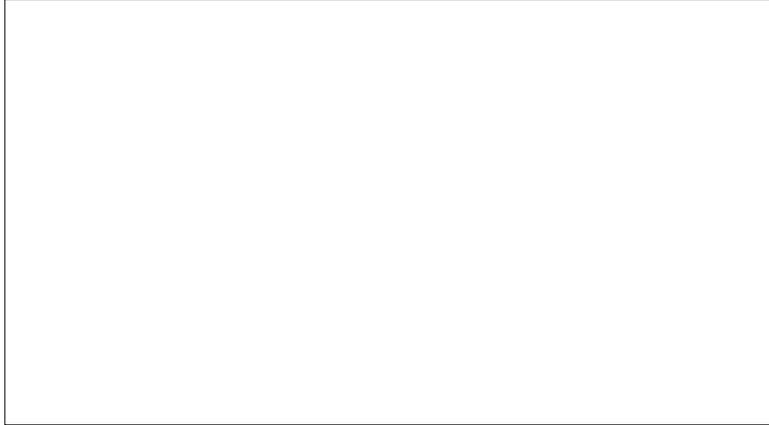
6. แผนการทดสอบการปรับเปลี่ยนผลิภาพการใช้ประโยชน์ที่ดิน และทรัพยากรตามแผนที่เกษตรเพื่อการบริหารจัดการเชิงรุก

6.1 การออกแบบแปลง Landscape design (แสดงภาพการออกแบบแปลง พร้อมคำอธิบาย อ้างอิงจากภาคผนวก)

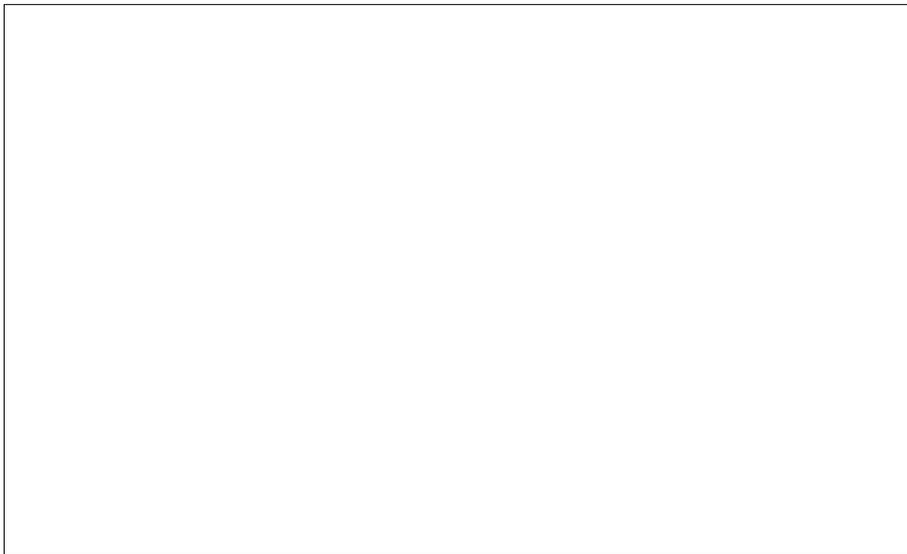
พิกัดที่ตั้งแปลงพิกัดแปลง Zone 1. X =....., Y = 2. X =....., Y =

3. X =....., Y = 4. X =....., Y =.....

ภาพผังแปลงปลูกพืชใหม่ (Model)

ภาพกิจกรรมของแปลงปลูกพืชใหม่ (ภาพจริง/ภาพถ่ายทางอากาศ)

6.2 โอกาส/ศักยภาพทางการตลาด แผนการตลาด ของพืชใหม่

พืชชนิดใหม่	กลุ่มลูกค้า/เป้าหมาย	แหล่งรับซื้อ/โรงงาน	ราคาต่อหน่วย	หน่วยนับสินค้า

6.3 แผนการผลิต

6.3.1 การจัดการปัจจัยการผลิตพืชใหม่

รายการปัจจัยการผลิต	ปัจจัยการผลิตของเกษตรกร		ปัจจัยการผลิตที่ได้รับการสนับสนุน		
	ปริมาณ	หน่วยนับ	ปริมาณ	หน่วยนับ	ชื่อหน่วยงาน

6.3.2 การจัดการความรู้ทางการเกษตรที่เกษตรกรได้รับ

ชื่อองค์ความรู้	วิธีการถ่ายทอดความรู้	แหล่งที่มาขององค์ความรู้

6.3.3 การจัดการเพื่อให้การเจริญเติบโตแต่ละระยะเป็นไปอย่างสมบูรณ์

(แสดงภาพปฏิทินการเพาะปลูกพร้อมคำอธิบาย กรณีที่เป็นเกษตรกรผสมผสานให้แสดงเฉพาะปฏิทินการเพาะปลูกของพืชหลัก)

ชนิดพืช	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.
1.....													
2.....													
3.....													

6.3.4 การจัดการโรค และแมลงศัตรูพืช

(กรณีที่เป็นเกษตรกรผสมผสาน ให้แสดงการจัดการโรคแมลงศัตรูพืชของพืชหลัก)

ชนิดพืช	ศัตรูพืช (โรค/แมลง)	การป้องกัน	การกำจัด

6.3.5 การจัดการสุขอนามัยพืช

- 1) เกษตรกรใช้สารเคมีทางการเกษตรในช่วงการเจริญเติบโตแต่ละระยะตามคำแนะนำ
ในข้อ 6.3.3 และ 6.3.4
 ใช้ตามคำแนะนำ
 ไม่ใช่ตามคำแนะนำ
- 2) เกษตรกรใช้สารเคมีทางการเกษตรในระยะก่อนเก็บเกี่ยวผลผลิตตามคำแนะนำ ในข้อ 6.3.3
และ 6.3.4
 ใช้ตามคำแนะนำ
 ไม่ใช่ตามคำแนะนำ
- 3) เกษตรกรจัดการโรคแมลงศัตรูพืชในผลผลิตหลังการเก็บเกี่ยวตามคำแนะนำ ในข้อ 6.3.3
และ 6.3.4
 ใช้ตามคำแนะนำ
 ไม่ใช่ตามคำแนะนำ
- 4) อื่นๆ (ระบุ).....

6.3.6 การจัดการสมดุลสิ่งแวดล้อม (อุณหภูมิ ธาตุอาหาร ความชื้น น้ำ)

มีแผนการใช้เทคโนโลยีอะไรบ้าง เพื่อให้เกิดสมดุลระบบนิเวศ และลดปัญหาผลกระทบจาก
Climate changeหรือไม่ อย่างไร

.....
.....

ข้าพเจ้า นาย/นาง/นางสาว.....

ได้อ่านบทวิเคราะห์แล้ว มีความเป็นไปได้ในการผลิต การตลาด ในการปรับเปลี่ยนจากผลิตพืชชนิดเดิม
เป็นพืชใหม่ และขอเข้าร่วมโครงการฯ ดังกล่าว ทั้งนี้ จะดำเนินการตามแผนการผลิต การตลาดของ
พืชใหม่อย่างเคร่งครัด เพื่อให้ปรับเปลี่ยนไปผลิตพืชใหม่ประสบความสำเร็จ สามารถเพิ่มประสิทธิภาพ
การผลิต สร้างรายได้ และมีคุณภาพชีวิตดีขึ้นหลังจากการปรับเปลี่ยนการผลิต

ลงชื่อ.....เกษตรกรผู้ขอเข้าร่วมโครงการฯ

(.....)

วัน/เดือน/ปี.....

ลงชื่อ.....เจ้าหน้าที่ผู้ประสานงานโครงการฯ

(.....)

ตำแหน่ง.....

หน่วยงาน.....

เบอร์โทรศัพท์.....

วัน/เดือน/ปี.....

แบบสรุปเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการ
โครงการปรับเปลี่ยนผลผลิตภาพการใช้ประโยชน์ที่ดินและทรัพยากรตามแผนที่เกษตรเพื่อการบริหารจัดการเชิงรุก ปีงบประมาณ 2569
จังหวัด.....
เกษตรกร..... ราย พื้นที่.....ไร่

1. จุด/กลุ่มที่..... หมู่ที่..... ตำบล..... อำเภอ..... จำนวนเกษตรกร..... ราย ขนาดพื้นที่ ไร่

ลำดับ	ชื่อ/สกุลเกษตรกร (จุด/กลุ่มที่.....)	เลขที่บัตรประชาชน	ที่อยู่เกษตรกร			ที่ตั้งแปลง			พิกัดมุมแปลง				พืชที่ปลูกเดิม ก่อนปรับเปลี่ยน			พืชใหม่ หลังปรับเปลี่ยน			คะแนน pre-test
			หมู่ที่	ตำบล	อำเภอ	หมู่ที่	ตำบล	อำเภอ	จุดที่	Zone	X	Y	ชนิด พืช	พื้นที่ (ไร่)	ชั้นความ เหมาะสม (S3,N)	ชนิด พืช	พื้นที่ ที่เข้าร่วม โครงการ (ไร่)	ชั้นความ เหมาะสม (S1,S2)	
1									1										
									2										
									3										
									4										
2									1										
									2										
									3										
									4										

- หมายเหตุ : 1. ในช่องพิกัดมุมแปลง (Zone, X ,Y) ให้ใส่เป็นพิกัดมุมแปลงอย่างน้อย 4 จุด
2. การจัดชั้นความเหมาะสมของพืชใหม่ที่ปรับเปลี่ยน ถ้าไม่มีข้อมูลในแผนที่ Agri-map ให้ระบุว่า “ไม่มี”
3. จัดส่งให้กรมส่งเสริมการเกษตร ภายในวันที่ 24 พฤศจิกายน 2568

แบบรายงานผลการข้อมูลในพื้นที่
(ดิน น้ำ ฟน อณูภูมิ)
โครงการปรับปรุงผลผลิตภาพการใช้ประโยชน์ที่ดินและทรัพยากรตามแผนที่เกษตรเพื่อการบริหารจัดการเชิงรุก ปีงบประมาณ 2569
จังหวัด.....
เกษตรกร..... ราย พื้นที่.....ไร่

1. จุด/กลุ่มที่..... หมู่ที่..... ตำบล..... อำเภอ..... จำนวนเกษตรกร..... ราย ขนาดพื้นที่ ไร่

ผลการวิเคราะห์ดิน

ลำดับ ที่	ชื่อ/สกุลเกษตรกร (จุด/กลุ่มที่.....)	ที่ตั้งแปลง			กลุ่ม ชุดดิน	ชุดดิน	ผลการวิเคราะห์ดิน								
		หมู่ที่	ตำบล	อำเภอ			หน่วยงาน ผู้วิเคราะห์	ค่าความ เป็นกรด ต่าง (pH)	ความ ต้องการ ปุ๋ยของ ดินกรด (LR) (กก./ไร่)	อินทรีย์วัตถุ (OM) (%)	ไนโตรเจน (N) (มก./ กก.)	ฟอสฟอรัส ที่เป็น ประโยชน์ ต่อพืช (P) (มก./กก.)	โพแทสเซียม (K) (มก./กก.)	ค่าการนำ ไฟฟ้า (EC) (ms/cm)	เนื้อ ดิน
1															
2															

หมายเหตุ : 1. ในช่องพิกัดมุมแปลง (Zone, X ,Y) ให้ใส่เป็นพิกัดมุมแปลงอย่างน้อย 4 จุด
2. จัดส่งให้กรมส่งเสริมการเกษตร ภายในวันที่ 20 มกราคม 2569

ผลการวิเคราะห์น้ำ

ลำดับ บที่	ชื่อ/สกุลเกษตรกร (จุด/กลุ่มที่.....)	น้ำที่ใช้เพื่อการ เกษตร ^{1/}	ผลการวิเคราะห์น้ำ			
			หน่วยงานผู้ วิเคราะห์	ตัวอย่างน้ำ ^{2/}	ความเป็นกรดต่าง (pH)	ค่าการนำไฟฟ้า (EC) (ms/cm)
1						
2						
3						
4						
5						

- หมายเหตุ : 1. ^{1/} น้ำที่ใช้เพื่อการเกษตร ได้แก่ 1. น้ำสระ 2. น้ำบาดาล 3. น้ำชลประทาน 4. น้ำประปา 5. อื่น ๆ (ระบุ) ในการกรอกข้อมูลให้ระบุแหล่งน้ำที่ใช้เพื่อการเกษตรได้มากกว่า 1 แหล่ง
2. ^{2/} ให้ระบุแหล่งของตัวอย่างน้ำ
3. จัดส่งให้กรมส่งเสริมการเกษตร ภายในวันที่ 20 มกราคม 2569

ข้อมูลปริมาณน้ำฝนเฉลี่ยต่อเดือน (มม.) ปี.....ถึง ปี..... อำเภอ.....จังหวัด.....

ปี	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	เฉลี่ย
2566													
2567													
2568													

ที่มา :

ข้อมูลอุณหภูมิเฉลี่ย ปี.....ถึง ปี..... อำเภอ.....จังหวัด.....

ปี	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	เฉลี่ย
2566													
2567													
2568													

ที่มา :

หมายเหตุ: 1. จัดส่งให้กรมส่งเสริมการเกษตร ภายในวันที่ 20 มกราคม 2569

แบบรายงานผลการอบรม แลกเปลี่ยนเรียนรู้
โครงการปรับเปลี่ยนผลิตภาพการใช้ประโยชน์ที่ดินและทรัพยากรตามแผนที่เกษตรเพื่อการบริหารจัดการเชิงรุก ปีงบประมาณ 2569
จังหวัด.....

1. จุด/กลุ่มที่..... หมู่ที่..... ตำบล..... อำเภอ..... จำนวนเกษตรกร..... ราย ขนาดพื้นที่ ไร่

การจัดเวที อบรมให้ความรู้พืชใหม่				
ครั้งที่	วัน/เดือน/ปี	เรื่อง	หน่วยงานผู้ให้ความรู้	สถานที่

หมายเหตุ: 1. จัดส่งให้กรมส่งเสริมการเกษตร ภายในวันที่ 16 มีนาคม 2569

แบบสรุปผลการดำเนินกิจกรรมหลังปรับเปลี่ยนการผลิตในพื้นที่ไม่เหมาะสมตามแผนที่ Agri - Map
 โครงการปรับเพิ่มผลิตภาพการใช้ประโยชน์ที่ดินและทรัพยากรตามแผนที่เกษตรเพื่อการบริหารจัดการเชิงรุก ปีงบประมาณ 2569
 จังหวัด.....

1. จุด/กลุ่มที่..... หมู่ที่..... ตำบล..... อำเภอ..... จำนวนเกษตรกร..... ราย ขนาดพื้นที่ ไร่

ชื่อ/สกุลเกษตรกร (จุด/กลุ่มที่.....)	เลขบัตร ประชาชน (4 ตัวสุดท้าย)	กิจกรรมก่อนการปรับเปลี่ยน (พืชเดิม)						กิจกรรมหลังการปรับเปลี่ยน (พืชใหม่)									ความ สนใจ ต่อยอด โครงการ	
		ชนิดพืช	พื้นที่ปลูก (ไร่)	ผลผลิต (กก.)	ต้นทุน (บาท)	รายได้ (บาท)	แหล่ง จำหน่าย	ชนิดพืช	พื้นที่ ปรับเปลี่ยน (ไร่)	ปัจจัยที่ ได้รับการ สนับสนุน	จำนวนเงิน (บาท)	ผลผลิต (กก.)	ต้นทุน (บาท)	รายได้ (บาท)	แหล่ง จำหน่าย	คะแนน Post test		

หมายเหตุ : 1. ให้จังหวัดจัดเก็บข้อมูลผลการดำเนินงานจากการปรับเปลี่ยนการผลิต และจัดส่งให้กรมส่งเสริมการเกษตรภายในวันที่ 25 สิงหาคม 2569
 2. ผลผลิต และรายได้หลังการเก็บเกี่ยวใส่เฉพาะพืชระยะสั้น (ที่สามารถเก็บเกี่ยวได้)

แบบรายงานการรวมกลุ่มของเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการ
 การปรับเปลี่ยนการผลิตในพื้นที่ไม่เหมาะสมตามแผนที่ Agri - Map
 โครงการปรับเพิ่มผลิตภาพการใช้ประโยชน์ที่ดินและทรัพยากรตามแผนที่เกษตรเพื่อการบริหารจัดการเชิงรุก ปีงบประมาณ 2569
 จังหวัด.....

1. จุด/กลุ่มที่..... หมู่ที่..... ตำบล..... อำเภอ..... จำนวนเกษตรกร..... ราย ขนาดพื้นที่ ไร่

ชื่อ/สกุลเกษตรกร (จุด/กลุ่มที่.....)	เลขที่บัตร ประชาชน	กิจกรรมก่อนการปรับเปลี่ยน							กิจกรรมหลังการปรับเปลี่ยน						
		ไม่เป็น กลุ่ม	เป็นกลุ่ม					ไม่เป็น กลุ่ม	เป็นกลุ่ม						
			วิสาหกิจ ชุมชน	กลุ่ม เกษตรกร	แม่บ้าน เกษตรกร	สหกรณ์	แปลง ใหญ่		อื่นๆ	วิสาหกิจ ชุมชน	กลุ่ม เกษตรกร	แม่บ้าน เกษตรกร	สหกรณ์	แปลง ใหญ่	อื่นๆ

หมายเหตุ : 1. จัดส่งให้กรมส่งเสริมการเกษตรภายในวันที่ 25 สิงหาคม 2569

แผนภาพแสดงผลการจัดทำแผนการผลิต และแผนการตลาดของกลุ่มของเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการฯ
ในการปรับเปลี่ยนการผลิตในพื้นที่ที่ไม่เหมาะสมตามแผนที่ Agri - Map
โครงการปรับเพิ่มผลิตภาพการใช้ประโยชน์ที่ดินและทรัพยากรตามแผนที่เกษตรเพื่อการบริหารจัดการเชิงรุก ปีงบประมาณ 2569

แผนการผลิต*	แผนการตลาด*

หมายเหตุ : 1. * หมายถึงกรณีที่มีการรวมกลุ่มของเกษตรกรตามเอกสารแนบ 11-1

2. จัดส่งให้กรมส่งเสริมการเกษตรภายในวันที่ 25 สิงหาคม 2569

แบบรายงานตัวอย่างเกษตรกรปรับเปลี่ยนพืชในเขตไม่เหมาะสม (N หรือ S3)
 โครงการปรับเปลี่ยนผลผลิตภาพการใช้ประโยชน์ที่ดินและทรัพยากรตามแผนที่เกษตรเพื่อการบริหารจัดการเชิงรุก
 ปีงบประมาณ พ.ศ. 2568

จังหวัด

1. ชื่อ - สกุล ตัวอย่างเกษตรกร

2. เบอร์โทรศัพท์

3. แนวคิด/คำคม/นิยาม ในการทำการเกษตร

.....

.....

4. เหตุผล/ แรงจูงใจในการปรับเปลี่ยนหรือเข้าร่วมโครงการฯ

.....

.....

.....

.....

.....

5. กิจกรรมการทำเกษตร

ปรับเปลี่ยนจาก (พืชเดิม)

ข้าว มันสำปะหลัง ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ อ้อยโรงงาน สับปะรด

ยางพารา ปาล์มน้ำมัน อื่นๆ (ระบุ)

เป็น (พืชใหม่)

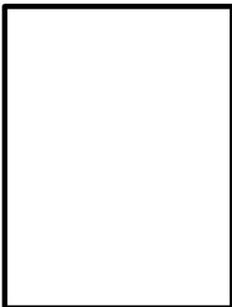
พืชไร่ ชนิด ไม้ผล ชนิด

พืชสวน ชนิด เกษตรผสมผสาน

พืชผัก ชนิด อื่นๆ (ระบุ)

6. สถานที่ตั้งแปลงตัวอย่าง

.....

7. การวิเคราะห์พื้นที่แปลงตัวอย่าง

7.1 พิกัดแปลง Zone

1. X =....., Y = 2. X =....., Y =

3. X =....., Y = 4. X =....., Y =

อยู่ในความไม่เหมาะสม ระดับ ของพืช

7.2 กลุ่มชุดดิน..... ชุดดิน.....

7.3 ผลการวิเคราะห์ดิน

ค่าความเป็นกรดต่าง (pH)	ความต้องการปุ๋ยของดินกรด (LR) (กก./ไร่)	อินทรีย์วัตถุ (OM) (%)	ไนโตรเจน (N) (มก./กก.)	ฟอสฟอรัสที่เป็นประโยชน์ต่อพืช (P) (มก./กก.)	โพแทสเซียม (K) (มก./กก.)	ค่าการนำไฟฟ้า (EC) (ms/cm)	เนื้อดิน

7.4 ผลการวิเคราะห์น้ำ

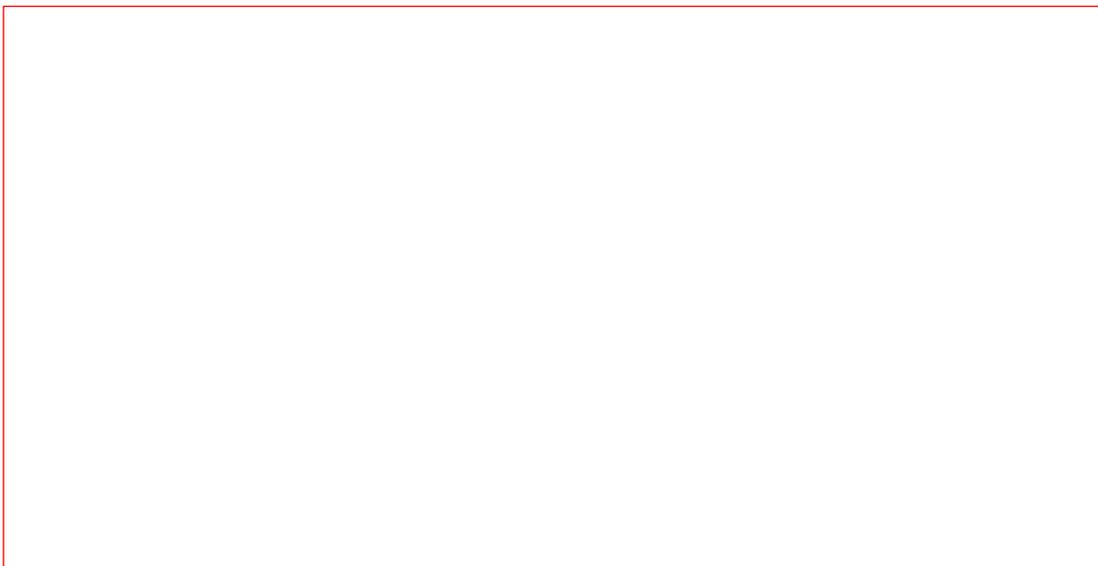
แหล่งน้ำที่ใช้ทำการเกษตร*	แหล่งของตัวอย่างน้ำ	ผลการวิเคราะห์น้ำ	
		ค่าความเป็นกรด - ต่าง (pH)	ค่าการนำไฟฟ้า (EC) (ms/cm)

*ระบุได้มากกว่า 1 แหล่ง

7.5 พืชที่มีความเหมาะสมเบื้องต้นในพื้นที่ (ยกตัวอย่างพืช 3 ชนิด)

.....

8. ภาพแผนที่แสดงจุด(ที่อยู่ในอำเภอ)ของแปลงตัวอย่าง

9. พื้นที่ทำการเกษตรทั้งหมด จำนวน ไร่ พื้นที่ที่ปรับเปลี่ยนการปลูกพืช จำนวน ไร่
9.1 ภาพผังแปลงปลูกพืชใหม่ (ใส่ระยะปลูก)

10. ผลที่เกิดขึ้น

.....
.....

11. แหล่งที่จำหน่ายผลผลิตของโครงการฯ (สามารถเลือกได้มากกว่า 1 ข้อ)

☐ นำไปจำหน่ายเองในตลาดชุมชน	☐ นำไปฝากจำหน่าย ในตลาดชุมชน
☐ จำหน่ายให้กลุ่ม/สหกรณ์ในพื้นที่	☐ พ่อค้ามารับซื้อในพื้นที่
☐ นำไปจำหน่ายเองนอกพื้นที่	☐ จำหน่ายให้โรงงานอุตสาหกรรม
☐ จำหน่ายออนไลน์	☐ อื่นๆ (ระบุ)

12. กลุ่มของเกษตรกร

- ไม่มีการรวมกลุ่ม
 มีการรวมกลุ่ม
ระบุชื่อกลุ่ม.....

13. ปัญหา/อุปสรรค/แนวทางแก้ไข

.....

14. ตารางเปรียบเทียบผลตอบแทน

รายการ	พืช(.เดิม.) จำนวนเงิน (บาท)	พืช(.ใหม่.) จำนวนเงิน (บาท)
1. ประเภทต้นทุน		
1.1 ค่าแรงงาน		
1.1.1 การเตรียมดิน		
1.1.2 การปลูก		
1.1.3 การดูแลรักษา		
1.1.4 การเก็บเกี่ยว		
1.1.5 การขนส่ง		
1.2 ค่าวัสดุ		
1.2.1 พันธุ์		
1.2.2 ปุ๋ย		
1.2.3 สารเคมีด้านการเกษตร		
1.2.4 อุปกรณ์การเกษตร		
1.3 อื่นๆ (ถ้ามี กรุณาระบุ เช่น ค่าเช่าที่ดิน, ระบบน้ำ)		
1.3.1 ระบบน้ำ		
2. ต้นทุนรวม (บาท/ไร่)		
3. ผลตอบแทน		
3.1 ผลผลิต (กก./ไร่)		
3.2 ราคาจำหน่าย (บาท/กก.)		
3.3 รายได้รวม (บาท)		
4. ผลตอบแทนสุทธิ (บาท) (ข้อ 3.3 - ข้อ 2)		
5. จำนวนครั้งที่ปลูก/ผลิตในรอบปี		
6. ผลตอบแทนสุทธิ/ไร่/ปี (บาท) (ข้อ 4 x ข้อ 5)		

* ไม่รวมต้นทุนต่อไร่ที่ได้รับการสนับสนุนจากกรมส่งเสริมการเกษตร

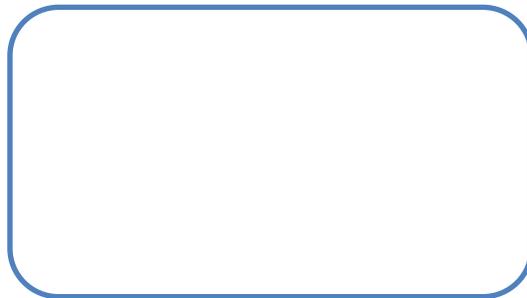
** ช่องรายได้ของเกษตรกร ในการคำนวณรายได้ของเกษตรกรเนื่องจากการปรับเปลี่ยนในช่วงปีแรกไม้ผลจะยังไม่ให้ผลผลิต ทำให้เกษตรกรไม่มีรายได้จากไม้ผล ดังนั้นจึงขอให้เก็บข้อมูลเฉพาะพืชที่เกษตรกรปรับเปลี่ยนแล้วได้รับผลผลิตให้คิดเป็นมูลค่าทั้งหมด (รวมทั้งส่วนที่แจกและเก็บไว้บริโภคเอง) หากยังไม่มีผลผลิตให้จำหน่ายให้ใส่ว่า “ยังไม่ให้ผลผลิต”

15. ภาพการปรับเปลี่ยนการผลิตพืช

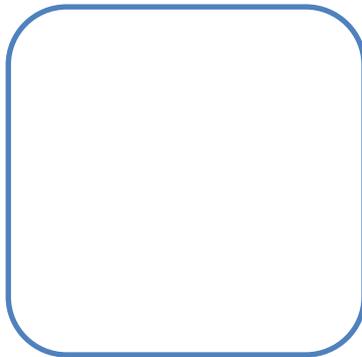
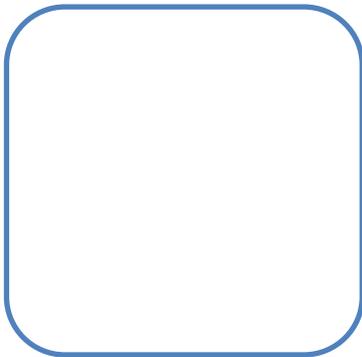
ภาพแปลงก่อนปรับเปลี่ยนจาก (พืชชนิดเดิม).....

ภาพแปลงหลังปรับเปลี่ยนเป็น (พืชใหม่)

ภาพกิจกรรมการดำเนินงาน

ผู้จัดทำรายงาน :

ตำแหน่ง :

หน่วยงาน :

เบอร์โทรศัพท์ :

ภาคผนวก

หลักการออกแบบและวางแผนฟาร์ม

ปัจจัย/เงื่อนไข	การวิเคราะห์ข้อมูล
1. วัตถุประสงค์หรือความต้องการเจ้าของที่ดิน	- ระบุความต้องการทำฟาร์มอย่างชัดเจน - มีวัตถุประสงค์หลัก วัตถุประสงค์รอง ต้องการให้เกิดประโยชน์หรือสร้างรายได้
2. ภูมิศาสตร์	- สภาพพื้นที่เป็นอย่างไร ที่ราบที่ลุ่ม มีภูเขา แหล่งน้ำ ทิศทางที่ตั้งแปลง - ระดับสูงต่ำจากระดับน้ำทะเล ปริมาณน้ำฝนเฉลี่ย - การใช้ประโยชน์ที่ดินบริเวณโดยรอบแปลงอย่างไร
3. ดิน	- สภาพการดินของพื้นที่ลุ่มหรือดอน ดินร่วน/เหนียว/ลูกรัง การกักเก็บน้ำ - ความเป็นกรดด่าง ความอุดมสมบูรณ์ของดิน - ความเหมาะสมการใช้ประโยชน์ของที่ดิน App: Agri - map online
4. น้ำ	- มีแหล่งน้ำในพื้นที่ แหล่งน้ำใต้ดิน บ่อบาดาล หรือแหล่งน้ำชลประทานใกล้เคียง - ปริมาณน้ำและคุณภาพของแหล่งน้ำ
5. สม ภูมิอากาศ	- สภาพอากาศ ความชื้น ความแห้งแล้ง ทิศทางลม
6. ไฟ แสงแดด	- ความเข้มของแสงแดด - ระดับอุณหภูมิสูง - ต่ำ เฉลี่ยทั้งปี
7. อาชีพ การเพาะปลูกพืชและการเลี้ยงสัตว์	- ความต้องการชนิดพันธุ์พืช พันธุ์สัตว์ เพื่อสร้างรายได้ หรือหมุนเวียนใช้ประโยชน์ รัักษานิเวศน์ - โรคแมลงศัตรูพืช ควรศึกษาช่วงฤดูกาลผลิตที่เหมาะสม - รูปแบบการผลิต เทคโนโลยีที่ใช้ผลิต ตลอดจนการรับรองมาตรฐานสินค้า
8. ภูมิสังคม	- สภาพที่ตั้งพื้นที่ ชุมชน ประเพณีวัฒนธรรมความเป็นอยู่
9. ทุน	- การจัดหาแหล่งเงินทุน ปัจจัยการผลิต เครื่องมือ เครื่องจักร แรงงาน - การคาดคะเนรายจ่ายและหารายได้ และวิเคราะห์ความคุ้มค่าในการลงทุน
10. การบริหารจัดการ	- วางแผนการผลิต การตลาด การเพิ่มมูลค่า การสร้างรายได้ - ความรู้และทักษะความชำนาญในการผลิต - การบริหารจัดการฟาร์มหรือจ้างบุคคลภายนอกมาดูแล

จากปัจจัยและเงื่อนไขข้างต้น สามารถนำมากำหนดขั้นตอนการออกแบบพื้นที่เกษตรสำหรับการทำเกษตรผสมผสาน หรือเกษตรมูลค่าสูง เพื่อให้เกิดการใช้ประโยชน์ทรัพยากรที่ดินอย่างมีประสิทธิภาพ มีขั้นตอนการดำเนินงานดังนี้

1. วิเคราะห์และประเมินพื้นที่

1.1 การตรวจสอบสภาพดิน โดยสำรวจความอุดมสมบูรณ์ของดิน ระดับความเป็นกรด-ด่าง และชนิดของดิน เพื่อประเมินว่าพืชชนิดใดเหมาะสมกับพื้นที่ ตามแผนที่เกษตรเพื่อการบริหารจัดการเชิงรุก (Agri map) รวมถึงพิจารณาการปรับปรุงดินด้วยการใส่ปุ๋ยอินทรีย์หรือปรับค่า pH ตามความต้องการของพืช

1.2 การประเมินน้ำ ตรวจสอบแหล่งน้ำ ความสามารถในการกักเก็บน้ำ และระบบชลประทาน หากพื้นที่มีปัญหาการขาดน้ำ จำเป็นต้องพัฒนาแหล่งน้ำเพิ่มเติมหรือระบบจัดการน้ำที่มีประสิทธิภาพ

1.3 สภาพภูมิอากาศและภูมิประเทศ พิจารณาปัจจัยทางภูมิศาสตร์ เช่น ระดับความสูง ความลาดเอียง และทิศทางลม เพื่อออกแบบพื้นที่ที่เหมาะสมสำหรับการปลูกพืชและเลี้ยงสัตว์

2. ปรับปรุงพื้นที่ให้เหมาะสม

2.1 การปรับพื้นที่ หากพื้นที่มีความลาดชันหรือมีการชะล้างดินสูง อาจต้องสร้างขั้นบันไดหรือแนวป้องกัน การชะล้างหน้าดิน เช่น การปลูกหญ้าคลุมดินหรือสร้างแนวกันดิน

2.2 การจัดการน้ำ พัฒนาระบบชลประทานที่เหมาะสม เช่น การทำฝายเล็ก หรือการขุดบ่อเพื่อเก็บน้ำฝนหรือจัดการน้ำในฤดูแล้ง

2.3 ปรับระบบปลูกพืชและเลี้ยงสัตว์ หากพื้นที่มีข้อจำกัดด้านการปลูกพืช ควรเลือกปลูกพืชที่เหมาะสมตามสภาพดินและอากาศ หรือปรับเป็นการเลี้ยงสัตว์ในบางพื้นที่เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุด

3. การออกแบบพื้นที่เกษตรแบบผสมผสาน

3.1 การวางแผนพื้นที่ วางแผนแบ่งพื้นที่สำหรับพืชชนิดต่าง ๆ โดยให้พืชเหล่านั้นเกี่ยวกัน เช่น การปลูกไม้ยืนต้น ที่ให้ร่มเงากับพืชที่ต้องการร่ม การปลูกสลับหรือการปลูกพืชหมุนเวียนที่ช่วยบำรุงดิน การปลูกป่า 3 อย่าง ประโยชน์ 4 อย่าง หรือปลูกในรูปแบบวนเกษตร

3.2 การเลี้ยงสัตว์ควบคู่ไปกับการปลูกพืช ออกแบบพื้นที่เลี้ยงสัตว์ให้อยู่ใกล้พื้นที่ปลูกพืช เพื่อใช้ปุ๋ยคอกจากสัตว์ ในการบำรุงดิน และวางแผนปลูกพืชอาหารสัตว์เพื่อลดต้นทุนการเลี้ยงสัตว์ด้วย เช่น หญ้าเนเปียร์ แหนแดง ถั่วฝักยาว พืชไร่ต่างๆ

3.3 การใช้พื้นที่เต็มประสิทธิภาพ หากพื้นที่จำกัด สามารถใช้ระบบปลูกพืชแนวตั้ง หรือการใช้โรงเรือน เพื่อเพิ่มพื้นที่การผลิต จัดพื้นที่ทำปุ๋ยหมักปุ๋ยอินทรีย์ โดยคำนึงถึงการใช้วัสดุเหลือใช้มาหมุนเวียน ลดเลิกการใช้สารเคมี เพื่อรักษาสมดุลนิเวศน์ให้อุดมสมบูรณ์เพิ่มขึ้น

4. การจัดการแบบเกษตรมูลค่าสูง

4.1 เลือกปลูกพืชหรือเลี้ยงสัตว์ที่มีมูลค่าสูง เช่น การปลูกผักปลอดสารพิษ ข้าว พืชไร่ สมุนไพร เครื่องเทศ ผักหรือผลไม้ เศรษฐกิจที่ตลาดมีความต้องการสูง และเพื่อการส่งออก รวมถึงการเลี้ยงสัตว์ที่มีมูลค่าสูง เช่น ปลาสวยงาม หรือสัตว์เศรษฐกิจเฉพาะทาง โดยให้ความสำคัญ กับการผลิตตามมาตรฐานสินค้าและความต้องการผู้บริโภค เป็นหลัก

4.2 ใช้เทคโนโลยีในการจัดการ นำเทคโนโลยีสมัยใหม่เข้ามาเสริม เช่น การใช้ระบบน้ำหยด การติดตั้งเซ็นเซอร์ ตรวจสอบสภาพดินและน้ำ หรือการใช้โรงเรือนควบคุมอุณหภูมิและแสง และการใช้ข้อมูลตรวจวัดอากาศ ในการวางแผนเพาะปลูก

4.3 การจัดการหลังการเก็บเกี่ยว เช่น การแปรรูปผลผลิตเพื่อเพิ่มมูลค่า จะช่วยให้เกษตรกรมีรายได้มากขึ้นจากผลผลิต การพักแปลงและฟื้นฟูดิน ช่วยทำให้ลดต้นทุนปุ๋ยเคมี และค่าใช้จ่ายกำจัดศัตรูพืช

5. สร้างความรู้และทักษะให้กับเกษตรกร

5.1 การฝึกอบรม ให้ความรู้กับเกษตรกรเกี่ยวกับการจัดการพื้นที่ การใช้เทคโนโลยี และแนวทางทำการเกษตรที่ยั่งยืน ที่ลดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม คาร์บอนต่ำ และปลอดภัย

5.2 การแลกเปลี่ยนประสบการณ์ สร้างเครือข่ายระหว่างเกษตรกรในการแลกเปลี่ยนความรู้ และประสบการณ์ เพื่อพัฒนาความรู้ความเข้าใจในการจัดการพื้นที่ที่ไม่เหมาะสม ผ่านศูนย์เรียนรู้ ศพก. ปราชญ์เกษตร สมาร์ทฟาร์มเมอร์ หรือกลุ่มแปลงใหญ่

สรุปได้ว่า การปรับพื้นที่เกษตรที่ไม่เหมาะสมให้กลายเป็นพื้นที่สำหรับการเกษตรผสมผสาน หรือเกษตรมูลค่าสูงนั้น จำเป็นต้องใช้การวางแผนที่ดี สามารถทำในแปลงเดียวกันหรือแยกแปลงโดยใช้การจัดการที่เหมาะสม ซึ่งการปรับปรุง กิจกรรมเกษตรต่างๆ ควรเน้นตามศักยภาพของตนเองและความต้องการสินค้า เพื่อให้พื้นที่สามารถใช้ประโยชน์ พื้นที่เกษตรกรรมได้อย่างยั่งยืนและคุ้มค่า